

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 51. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

A minores kategória tétele

(2015. április 11. 12:00–16:00)

A lófarok és a rómaiak

Q. Sertorius a Kr. e. 1. század elején Hispániában épített ki hidfőállást Sulla diktatúrájával szemben, és harcában a helybéli népességet is sikerült maga mellé állítania. A Rómából ellene küldött hadvezérek sorra vallottak kudarcot vele szemben. Szövegünkben egy szemléletes, bár nem éppen állatbarát példával mutatja be stratégiáját elégedetlenkedő embereinek.

Quinti Sertorii exercitus, ut ipse¹ iam multis experimentis didicerat, universo Romanorum exercitui impar erat. Milites autem eius barbari² inconsulte³ pugnam poscere non desinebant⁴. Tum Sertorius duos⁵ equos in conspectum militum adduxit: unus eorum⁶ praevalidus, alter exilis erat. Equo exili militem robustum admovit⁷, eique imperavit: „Abrumpe universam equi caudam!” Ad equum validum misit iuvenem gracilem, et dixit ei: „Caudam equi per singulos pilos⁸ evelle!” Gracili iuveni inceptum facile⁹ successit, robustus autem cum infirmi equi cauda sine effectu pugnabat. Tum Sertorius: „Naturam exercituum Romanorum per hoc exemplum vobis ostendi, milites. Si cum universis uno proelio pugnare cupitis, stultum¹⁰ est victoriam sperare. Sed eos lacerabitis et carpetis, si per partes¹¹ attemptaveritis.”

¹ *ipse, ipsa, ipsum* – „ő maga” (itt Sertoriusra utal)

² a *milites*hez tartozik

³ *inconsulte* – „meggondolatlanul”

⁴ *non desino* 3 (+ Inf.) – nem szűnik meg (vmit tenni), folyamatosan (vmit tesz)

⁵ *duo, duae, duo* – kettő (itt m. Pl. acc.-ban)

⁶ *unus eorum* – „egyikük”

⁷ *admoveo* 2, -*movi*, -*motum* – „odavezet” (az alany Sertorius)

⁸ *per singulos pilos* – „szálanként”

⁹ *facile* – „könnyedén”

¹⁰ *stultum* – „ostobaság”

¹¹ *per partes* – „részletekben, részenként”